

Handläggare
Frida Ryberg
Frida.ryberg@huddinge.se

Trygghets- och delaktighetsberedningen

Trygghets- och delaktighetsberedningens svar på remiss av SOU 2021:46 Snabbare lagföring - ett snabbförfarande i brottmål

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förvaltnings tjänsteutlåtande, daterat den 13 augusti 2021, överlämnas till kommunstyrelsen som trygghets- och delaktighetsberedningens svar på remissen SOU 2021:46 *Snabbare lagföring – ett snabbförfarande i brottmål*.

Sammanfattning

En särskild utredare har haft i uppdrag att utreda ett permanent snabbförfarande i brottmål och andra åtgärder för en snabbare lagföring av brott. En försöksverksamhet som pågått sedan 2018 har visat positiva resultat och ett permanent snabbförfarande föreslås införas i landet från 2023. Justitiedepartementet har sänt en remiss till Huddinge kommun med möjlighet att lämna synpunkter på utredningen.

Utredningen pekar på att det är viktigt för människors trygghet samt deras förtroende för rättsväsendet att brott möts av en snabb reaktion från samhället. Förvaltningen anser att en snabbare lagföring är positivt ur ett kommunperspektiv på flera sätt. Dock anser förvaltningen att det är viktigt att fortsatt införande tar hänsyn till den eventuella risken att polisens övriga trygghetsskapande arbete bli lidande till följd av utökad arbete med ett snabbförfarande. Snabbförfarandets bidrag till en utökad och utvecklad samverkan mellan polis och kommun är positivt ur ett trygghetsskapande och brottsförebyggande perspektiv.

Beskrivning av ärendet

Justitiedepartementet har sänt en remiss med inbjudan till Huddinge kommun om att lämna synpunkter på utredning SOU 2021:46 Snabbare lagföring – ett snabbförfarande i brottmål. Inom kommunen har remissen sänts för yttrande till Socialnämnden samt Trygghets- och delaktighetsberedningen.

En särskild utredare har haft i uppdrag att utreda ett permanent snabbförfarande i brottmål och andra åtgärder för en snabbare lagföring av brott. En försöksverksamhet med ett snabbförfarande i brottmål har pågått sedan januari

2018 och har visat positiva resultat. Utredaren har kommit fram till att arbetet med att utveckla rättsväsendets förmåga att snabbt utreda och lagföra brott bör fortsätta.

Utredaren har bl.a. haft i uppdrag att

- föreslå de åtgärder som behövs för att permanenta möjligheten att handlägga brottmål i ett snabbförfarande,
- ta ställning till om den särskilda möjligheten att handlägga brottmål med lagöverträdare under 18 år i ett snabbförfarande bör permanentas,
- analysera hur förenklad delgivning kan utvecklas för att effektivisera delgivningsförfarandet,
- analysera hur systemet med strafföreläggande kan utvecklas för att även i fortsättningen utgöra ett snabbt och effektivt alternativ till prövning i domstol, och
- analysera och ta ställning till om reglerna om uppdelad handläggning av åtal och deldom är ändamålsenliga för ett snabbförfarande.

Utredningen konstaterar att en snabb lagföring är ett viktigt samhällsintresse, särskilt gällande brottsaktiva personer. En fungerade delgivningsprocess är en förutsättning för lagföring och i förlängningen också en av åtgärderna för att upprätthålla förtroende för rättsväsendet. Vidare konstateras de att det är viktigt för människors trygghet och deras förtroende för rättsväsendet att brott möts av en snabb reaktion från samhället.

Beskrivning av snabbare lagföring

Snabbare lagföring bygger på tre delar:

- Arbetssätt - Arbetssättet innebär att polisen direkt i samband med ett brott genomför långtgående utredningsåtgärder, t.ex. förhör med den misstänkte och andra personer. Detta innebär att det går snabbt att utreda och lagföra enklare brott som t.ex. trafikbrott, tillgreppsbrott och narkotikabrott
- Regelverk - I försöksverksamheten har ett särskilt tillfälligt regelverk tillämpats som möjliggjort snabbare lagföring i praktiken. Det har möjliggjort en snabb domstolsprövning efter brottet och inneburit små möjligheter för den misstänkte att förhindra eller fördröja processen.
- Samverkan - Samverkan bygger på ett administrativt samordnande mellan polis, åklagare och domstol samt även Kriminalvården och Rättsmedicinalverket. Detta har i stor utsträckning bidragit till att skapa en bra helhet och möjliggör en snabbare lagföring av enklare brott i praktiken.

Parallellt med försöksverksamheten för vuxna lagöverträdare har det bedrivits en försöksverksamhet med snabbare lagföring för unga lagöverträdare, dvs. personer under 18 år. Försöksverksamheten inleddes i januari 2019 i norra Stockholm. Arbetsmetoden i försöksverksamheten för unga har vissa likheter med vuxenförfarandet men är anpassat till lagföringsprocessen för unga. I förfarandet för unga lagöverträdare har varken tillgänglighetsdelgivning eller strafföreläggandefullmakter använts. I stället har fokus legat på polisens

samverkan med socialtjänsten och att snabbt inleda brottsutredningen och hålla förhör med den unge.

Det föreslås att ett permanent snabbförfarande ska införas i landet 2023. De författningsändringar som möjliggör ett införande föreslås träda i kraft den 1 januari 2023.

Förvaltningens synpunkter

Utredaren konstaterar att det är viktigt för människors trygghet samt deras förtroende för rättsväsendet att brott möts av en snabb reaktion från samhället. Kommunstyrelsens förvaltning anser att det trygghetsskapande arbetet är en viktig aspekt ur ett kommunalt perspektiv. Brottsförebyggande rådet har haft i uppdrag att utvärdera förslaget (Brå rapport 2020:3) och lyfter i sin utvärdering en farhåga att ett stort antal snabbare lagföringsärenden under ett arbetspass för polisen skulle kunna få till följd att mindre tid läggs på brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete, såsom fotpatrullering på särskilda platser och besök på skolor och fritidsgårdar. Detta anser förvaltningen är väsentligt att beakta vid vidare införande av ett snabbförfarande. Att konsekvensen av en snabb reaktion värderas gentemot den eventuella risk att polisens övriga trygghetsskapande arbete blir lidande.

I det fall den misstänkte snabbt möter en reaktion från samhället understryker detta att samhället inte accepterar brott vilket kan antas verka avskräckande både avseende återfall i brottslig aktivitet för den som ska lagföras samt personer i dess närhet som är i riskzon för att begå brott.

I de fall den som ska lagföras är under 18 år innebär ett snabbförfarande vid lagföring att ett ökat samarbete mellan polisen och socialtjänsten behövs. Hur ett sådant samarbete kan se ut är testat i andra kommuner under försökstiden och bör enligt utredningen fortsätta att utvecklas. Då Huddinge kommun redan idag har ett gott samarbete med polisen anser förvaltningen att ett införande av snabbförfarandet bör kunna implementeras i Huddinge kommun.

Förvaltningen anser att det är viktigt med ett nära samarbete mellan polisen och kommunen ur trygghetsskapande och brottsförebyggande perspektiv och därför är en utökad samverkan positiv.

Förvaltningen ser det som en styrka att betänkandets förslag tar tillvara barnets rättigheter på det sätt som barnkonventionen anger.

Ekonomiska och juridiska konsekvenser

Förslaget bedöms inte ha ekonomiska eller juridiska konsekvenser för kommunen.

Datum
2021-08-13

Diarienummer
KS-2021/1584.109

Camilla Broo
Kommundirektör

Patrik Forshage
Biträdande kommundirektör

Bilagor

Bilaga 1. <https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/statens-offentliga-utredningar/2021/06/sou-202146/>

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen